

Rekenkamercommissie Bernheze

Aan de gemeenteraad

Postbus 19

5384 ZG HEESCH

Behandeld door: Nico op de Laak

Telefoonnummer: 0412 458888

Bijlage(n): 2

Onderwerp: Onderzoek kapitaalgoederen

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Registratienummer:

Datum: 26-1-2022

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u het rekenkameronderzoek 'Onderzoek Kapitaalgoederen' aan.

De rekenkamercommissie is in het najaar van 2021 gestart met een onderzoek naar de *beleidsmatige* en *financiële* kant van de kapitaalgoederen met in bijzonderheid aandacht voor de rioolbeheer en het wegbeheer. De rekenkamercommissie heeft in dat kader de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Op welke wijze wordt de raad betrokken bij het stellen van kaders voor beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen?
2. Wat is het *financiële* en het *beleidsmatige* effect van het uitstellen van onderhoudsmaatregelen en vervangingsinvesteringen?

De conclusies uit het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek leidt tot de volgende conclusies:

- 1) De raad wordt onvoldoende geïnformeerd over de eventuele gevolgen van de hogere wet- en regelgeving bij weg- en rioolbeheer voor de eigen vrije beleidsruimte;
- 2) De raad heeft onvoldoende inzicht in de eventuele gevolgen van (regionale) samenwerking voor de eigen vrije beleidsruimte bij weg- en rioolbeheer;
- 3) De raad wordt onvoldoende in stelling gebracht om de kaderstellende rol in te vullen;
- 4) De raad krijgt te weinig informatie om de controlerende rol in te kunnen vullen;
- 5) De raad neemt zelf weinig initiatief om de kaderstellende en de controlerende rol te versterken.

Deze vijf conclusies bepalen het antwoord op de eerste centrale onderzoeksvraag: de raad wordt (is) onvoldoende betrokken bij de kaderstelling voor beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen.

De tweede centrale onderzoeksvraag is minder eenvoudig te beantwoorden. De raad krijgt weliswaar informatie over de scenario's die het college gekozen heeft bij weg- en rioolbeheer maar de raad heeft daarmee niet het volledige inzicht in het *financiële* en het *beleidsmatige* effect van het uitstellen van onderhoudsmaatregelen en vervangingsinvesteringen. Daarbij

komt dat veel documenten die aan de raad worden aangeboden op operationeel niveau zijn. Veelal ontbreekt het strategische en het tactische niveau.

Deze conclusies worden in hoofdstuk 4 van het rapport nader toegelicht.

Aanbevelingen

Op basis van het onderzoek en de conclusies komen wij tot de volgende aanbevelingen:

- 1) Neem als raad aan het begin van de komende nieuwe raadsperiode 2022-2026 het initiatief om richting te geven aan de wijze waarop de kaderstellende rol dient te worden ingevuld;
- 2) Formuleer als raad duidelijke uitgangspunten voor het college om de raad te ondersteunen bij het invullen van de kaderstellende rol;
- 3) Vraag als raad om duidelijke onderbouwingen van scenario's zo dat er beter zicht op het niveau van de raad ontstaat op de *financiële* en het *beleidsmatige* effecten van die scenario's.

De bestuurlijke reactie van het college

Op 26 januari heeft het college een bestuurlijke reactie gegeven op de onderzoeksrapportage.

De kern van de bestuurlijke reactie is tweeledig:

- Het college kan zich vinden in de conclusies 1 tot en met 4. Voor wat betreft de 5^e conclusie laat het college graag de discussie over aan de raad zelf. Voor de drie aan de raad gerichte aanbevelingen verwijst het college ook naar de komende discussie in de raad;
- Het college stelt vast dat in het onderzoeksrapport, net zoals in voorgaande onderzoeken, een rode draad gaat over het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de raad. Het college geeft aan daar graag met de raad en de rekenkamercommissie verder over van gedachten te willen wisselen. De combinatie van de komende gemeenteraadsverkiezingen, de doorontwikkelde organisatie en de verwachte versterking van de griffie vormt daarvoor een natuurlijk moment.

Het nawoord van de rekenkamercommissie.

De bestuurlijke reactie van het college is voor de rekenkamercommissie geen aanleiding om een apart nawoord te schrijven. Wel ziet de rekenkamercommissie aanleiding om op één aspect in te gaan: het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de raad. De rekenkamercommissie ziet ook het door het college aangehaalde 'natuurlijke moment'. De rekenkamercommissie is zonder meer bereid de raad te ondersteunen in samenwerking met de griffie en uiteraard het college. In de ogen van de rekenkamercommissie is dat niet een kwestie van het 'omzetten van een knop' maar van een proces dat enige tijd vraagt. Dat proces kan, en dat onderstreept het genoemde 'natuurlijke moment', het beste starten in het introductieprogramma dat voor de nieuwe raad komend voorjaar wordt opgezet. De rekenkamercommissie ziet dat er in dat introductieprogramma veel inhoudelijke dossiers onder de aandacht van de raad gebracht gaan worden maar vanuit de gedachte dat kaderstellen en controleren (naast volksvertegenwoordiging) als hoofdtaken van de raad voor alle dossiers geldt ligt het voor de hand om hier op korte termijn mee te beginnen.

Het advies van de rekenkamercommissie aan de raad.

Gelet op het rapport, de bestuurlijke reactie en ons nawoord adviseren wij u de volgende besluiten te nemen.

1. In te stemmen met de conclusies en aanbevelingen uit het rapport 'Onderzoek kapitaalgoederen';
2. Na aantreden van de nieuwe raad in het introductieprogramma een eerste stap te zetten in het proces om te komen tot het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de raad.

Namens de rekenkamercommissie Bernheze

Kees Langerwerf
voorzitter

Bijlagen:

- Rapport rekenkameronderzoek Kapitaalgoederen gedateerd 15 december 2021
- Bestuurlijke reactie Rapport rekenkameronderzoek Kapitaalgoederen gedateerd 26 januari 2022